

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/310/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112207025
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Harbuta
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4112207025.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 45 535 108, zast. SOUKENÍK- ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, v mene ktorej koná JUDr. Alexander Kasatkin, advokát, proti odporkyni: X. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q., B. nábr. XXX/XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom Skalica, Petrovská 10, IČO: 42 264 154, zast. JUDr. Jozefom Kempom, advokátom so sídlom Chorvátsky Grob, Námestie Josipa Andriča 1, o zaplatenie 730,84 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 19. 06. 2013 č. k. 10C/145/2013-57, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporkyne **p o t v r d z u j e**.

Odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 65,30 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 65,30 eura od 11. 03. 2009 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V zostávajúcej časti návrh navrhovateľa zamietol. Zároveň určil, že podmienka uvedená v dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 24. 10. 2008 v bode 4, podľa ktorej v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka a následného vypojenia SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 dodatku /zmluvná pokuta 331,94 eura/, je neprijateľná. Konanie v časti o zaplatenie sumy 331,94 eura s príslušenstvom zastavil. O trovách konania rozhodol tak, že odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Navrhovateľovi vrátil z účtu súdnych poplatkov sumu 13,23 eura cestou príslušného daňového úradu. Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne priznal náhradu trov konania vo výške 118,34 eura a oprávnenému uložil povinnosť zaplatiť ich právnemu zástupcovi vedľajšieho účastníka na strane odporkyne do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že dňa 18. 06. 2003 právny predchodca navrhovateľa a odporkyňa uzatvorili zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo využívanie telekomunikačných služieb právneho predchodcu navrhovateľa. V ten istý deň bol podpísaný i dodatok k zmluve „viac-migrácia“, predmetom ktorého bola zmena programu služieb EASY na služby 55 viac, ako i kúpa zľavneného mobilného telefónu zn. SIEMM 50. Dňa 04. 12. 2006 bol uzatvorený ďalší dodatok k zmluve, na základe ktorého si odporkyňa kúpila mobilný telefón zn. Nokia 6280 za zľavnenú kúpnu cenu 1.-Sk vrátane DPH a zaviazala sa pod sankciou zmluvnej pokuty vo výške 15.000,-Sk zotrvať v zmluvnom vzťahu počas doby 24 mesiacov. Napokon dňa 24. 10. 2008 bol účastníkmi konania uzatvorený ďalší dodatok, predmetom ktorého bola kúpa mobilného telefónu zn. Samsung U 800 za zľavnenú kúpnu cenu 1,-Sk s DPH s dobou

viazanosti 25 mesiacov a dohodnutou zmluvnou pokutou vo výške 10.000,-Sk (331,94 eura). Svoje rozhodnutie právne oprel o ust. § 43 ods. 1-3 zák. č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách, § 37 ods. 1, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 2, 4 písm. k), 5 Občianskeho zákonníka a § 153 ods. 4 OSP. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania mal za preukázané, že právnym predchodcom navrhovateľa boli dojednané služby poskytnuté a ten za ne vystavil faktúru č. 7901759475 na sumu 65,30 eura, ktorá nebola odporkyňou zaplatená v lehote splatnosti. Z tohto dôvodu preto odporkyni uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 65,30 eura aj s príslušným zákonným úrokom z omeškania od dňa nasledujúceho po splatnosti faktúry do zaplataenia. Konanie o návrhu navrhovateľa, ktorým sa voči odporkyni domáhal zaplataenia zmluvnej pokuty vo výške 331,94 eura zastavil podľa § 96 ods. 1 OSP pre späťvzatie jeho návrhu v tejto časti, učinené písomným podaním zo dňa 24. 04. 2013. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 veta prvá OSP tak, že odporkyni náhradu trov konania nepriznal, nakoľko odporkyňa si žiadne trovy neuplatnila. V zostávajúcej časti, t. j. v časti uplatnenej zmluvnej pokuty vo výške 331,94 eura ako poplatku za oneskorenú platbu vo výške 1,66 eura návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol. Dospel k záveru, že zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nakoľko táto nebola individuálne dojednaná, t. j. odporkyňa nemala možnosť ovplyvniť jej obsah. Výšku zmluvnej pokuty označil za neprimerane vysokú vo vzťahu k zmluvnej povinnosti, ktorú zabezpečuje. Rovnako navrhovateľovi nepriznal ani uplatnenú sumu 1,66 eura za oneskorenú platbu, keďže táto bola účtovaná neoprávnene. V tejto súvislosti zdôraznil, že uvedená sankcia je popri úroku z omeškania duplicitnou sankciou za oneskorenú platbu a táto ani nebola medzi účastníkmi dojednaná. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP a v konaní úspešnej odporkyni náhradu trov konania nepriznal, nakoľko odporkyňa si ich neuplatnila. Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne priznal náhradu trov konania podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a), c), § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Trovy právneho zastúpenia priznal za 2 úkony právnej služby po 51,45 eura (prevzatie a príprava zastúpenia a písomné vyjadrenie vo veci samej), 1 x 7,63 eura režijný paušál, 1 x 7,81 eura režijný paušál, t. j. celkovo v sume 118,34 eura. Za základ pre výpočet vzal sumu 665,54 eura, ktorú tvorí suma 331,94 eura, v ktorej vzal navrhovateľ návrh späť potom, čo vstúpil do konania vedľajší účastník (§ 146 ods. 2 veta prvá OSP) a zo sumy 333,60 eura v časti, v ktorej bol zamietnutý návrh navrhovateľa (§ 142 ods. 2 OSP). Zdôraznil, že ust. § 93 ods. 4 OSP priznáva vedľajšiemu účastníkovi rovnaké práva a povinnosti aké má účastník, a teda vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná aj náhrada trov konania v tých prípadoch, kedy právo na náhradu trov konania vznikne účastníkovi, ktorého v konaní vedľajší účastník podporoval. Poukázal na cieľ združenia na ochranu spotrebiteľa, konštatujúc, že úkony vedľajšieho účastníka boli hospodárne a účelne vynaložené, pričom vedľajší účastník bez ohľadu na to, či v združení sú subjekty s právnickým vzdelaním, má právo dať sa zastúpiť ako každý iný subjekt advokátom. V intenciách ust. § 11 ods. 3, 4 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch navrhovateľovi vrátil krátený súdny poplatok cestou príslušného daňového úradu.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ len v časti, týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporkyne, domáhajúc sa ním jeho zmeny a nepriznania vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania. Dôvodil, že súd prvého stupňa nedostatočne skutkovo a právne vec posúdil, keď priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania. Trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka na strane odporkyne označil za neúčelné. Argumentoval tiež dôvodmi uvedenými v uznesení Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co91/2012, uznesení Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/375/2013, sp. zn. 9Co/375/2013. Zdôraznil, že vedľajší účastník je združenie založené za účelom ochrany spotrebiteľa, pričom zámerom zákonodarcu pre zvýhodnenie takejto skupiny občianskych združení pred ostatnými bolo umožnenie, aby mohli vzhľadom na ich odbornú pripravenosť bez potreby právneho zastúpenia zastupovať spotrebiteľov a chrániť ich práva a záujmy v konaní. Združenie podľa jeho názoru by malo disponovať takým personálnym substrátom, ktorý je schopný poskytnúť právne služby a s prehľadom sa orientovať v oblasti spotrebiteľského práva. V tomto smere poukázal na uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/375/2013. Mal za to, že ide len o hromadný vstup združení na ochranu spotrebiteľa ako vedľajšieho účastníka do súdnych konaní, pričom vstupujú do sporov automaticky zastúpené právnym zástupcom bez toho, aby vopred vedeli o konkrétnych okolnostiach sporu. Navyac vedľajší účastník do konania nepriniesol žiadne prínos, keď vo svojom vyjadrení, ako i v mnohých iných konaniach žiadal návrh zamietnuť z dôvodu neprijateľných podmienok a premlčania nároku bez vzťahu ku konkrétnemu prípadu. Opierajúc sa o ust. § 93 ods. 1, 2 OSP a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05. 02. 2013 sp. zn. 3 Cdo 188/212

konštatoval, že podstatnou podmienkou vstupu vedľajšieho účastníka je súhlas hlavného účastníka na strane ktorého chce vystupovať. Uzavrel, že vedľajší účastník na strane odporkyne si ako subjekt zriadený za účelom pomoci a odborného zastúpenia spotrebiteľov v súdnom konaní neúčelne uplatnil trovy vynaložené na jeho právne zastúpenie, a to v rozpore so zámerom zákonodarcu.

Odporkyňa a vedľajší účastník na strane odporkyne sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrili.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie navrhovateľa bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Predmetom tohto konania bol návrh navrhovateľa, doručený súdu prvého stupňa dňa 27. 02. 2012, ktorým sa voči odporkyňi domáhal zaplatenia sumy 730,84 eura s príslušenstvom z titulu neplnenia si povinností odporkyňou, vyplývajúcich jej zo zmluvy o pripojení, uzatvorenej medzi právnym predchodcom navrhovateľa - EuroTel Bratislava, a.s. a odporkyňou dňa 18. 06. 2003. Písomným podaním, doručeným súdu prvého stupňa dňa 26. 02. 2013 občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom v Skalici, Petrovská 10 oznámilo vstup do konania ako vedľajší účastník na strane odporkyne. Navrhovateľ písomným podaním, doručeným súdu prvého stupňa dňa 25. 04. 2013 zobral späť svoj návrh na začatie konania v časti zmluvnej pokuty vo výške 331,94 eura a žiadal v tejto časti predmetné konanie zastaviť. V nadväznosti na to vedľajší účastník v písomnom podaní, doručenom súdu prvého stupňa dňa 31. 05. 2013 navrhol návrh navrhovateľa v časti, týkajúcej sa nároku na zaplatenie pohľadávky vo výške 667,20 eura (zmluvná pokuta vo výške 663,88 eura a poplatok za oneskorenie platby 2 x 1,66 eura) zamietnuť. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania podľa pomeru úspešnosti odporkyne v miere 91,29 % zo sumy 118,34 eura, t. j. vo výške 108,03 eura, na ktorých náhradu žiadal zaviazat navrhovateľa. Následne súd prvého stupňa preskúmaným rozsudkom konanie v časti zmluvnej pokuty vo výške 331,94 eura s príslušenstvom zastavil. Odporkyňi náhradu trov konania nepriznal a navrhovateľovi vrátil z účtu súdnych poplatkov sumu 13,23 eura cestou príslušného daňového úradu. Odporkyňi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 65,30 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 65,30 eura od 11. 03. 2009 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a v zostávajúcej časti návrh navrhovateľa zamietol. Zároveň určil, že podmienka uvedená v dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 24. 10. 2008 v bode 4, podľa ktorej v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka a následného vypojenia SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 dodatku /zmluvná pokuta 331,94 eura/, je neprijateľná. Odporkyňi náhradu trov konania nepriznal. Tieto výroky odvolaním dotknuté neboli, v dôsledku čoho nadobudli právoplatnosť. Predmetom odvolacieho konania je takto len navrhovateľom napadnutá časť, týkajúca sa trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporkyne, ktorou súd prvého stupňa priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania vo výške 118,34 eura a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť ich právnenému zástupcovi vedľajšieho účastníka do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Podľa § 146 ods. 2 OSP, ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Podľa § 142 ods. 2 OSP, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Vychádzajúc z dikcie zákona (§ 142 OSP) je zrejmé, že občianskoprávne (sporové) konanie je ovládané zásadou zodpovednosti za výsledok konania, podľa ktorej účastník, ktorý mal v sporovom konaní plný úspech, má právo na náhradu všetkých trov konania vynaložených na účelné uplatňovanie

alebo bránenie svojho práva. V prípade zastavenia konania však naopak zásadne žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (§ 146 ods. 1 písm. c) OSP). Výnimku z tejto všeobecnej zásady predstavuje ustanovenie § 146 ods. 2 OSP, podľa ktorého možno niektorému z účastníkov uložiť povinnosť uhradiť druhému z účastníkov trovy zastaveného konania, a to podľa vety prvej tohto ustanovenia tomu z účastníkov, ktorý zavinil, že konanie muselo byť zastavené, a podľa vety druhej tohto ustanovenia odporcovi v prípade, ak pre jeho správanie bol vzatý späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne. V tomto ustanovení sa teda opätovne premieta zodpovednosť účastníka za zavinenie na zastavení konania, ktoré sa však výlučne posudzuje z procesného hľadiska. Dôsledkom čiastočného späťvzatia návrhu navrhovateľa bolo právoplatne zastavené konanie v časti zmluvnej pokuty vo výške 331,94 eura, ktoré s ohľadom na zhora uvedené závery bolo zavinené navrhovateľom, a preto súd prvého stupňa na rozhodnutie o trovách konania v tejto časti správne aplikoval ust. § 146 ods. 2 prvej vety OSP.

Podľa § 93 ods. 4 OSP, v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník; účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí (§ 24), pričom ako zástupcu si vždy môže zvoliť advokáta (§ 25 ods. 1 OSP). Advokát je povinný účelne využívať všetky zákonom pripustené prostriedky a spôsoby poskytovania právnej pomoci účastníkovi, ktorého zastupuje (§ 25 ods. 2 OSP).

Citované ust. § 93 ods. 4 OSP výslovne upravuje, že vedľajší účastník má rovnaké práva a povinnosti v konaní ako účastník. Z uvedeného je teda možné vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (čl. 47 ods. 2 Ústavy SR), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ust. § 137 OSP bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) iba v prípade, ak takéto právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

Právo na právnu pomoc sa priznáva každému, fyzickej i právnickej osobe, ak vystupuje v spore ako žalovaná strana. Hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva v tom, že orgány uvedené v čl. 47 ods. 2 Ústavy SR (teda aj súdy) majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkom, aby v konaní pred nimi využívali právnu pomoc. Súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na náhradu účelne vynaložených trov konania. Z princípu rovnosti účastníkov, t.j. rovnosti procesných strán vyplýva, že každý účastník konania má mať rovnakú možnosť voľby v súvislosti s riešením otázky svojho právneho zastúpenia v rámci zákonom upravených možností. Preto za situácie, že odporkyňa vzniklo právo na náhradu trov konania, toto právo vzniklo aj vedľajšiemu účastníkovi vystupujúcemu na strane odporkyne.

Odvolačný súd posudzujúc prejednávajúcu vec v zmysle vyššie uvedených záverov a citovanej právnej úpravy dospel k záveru o vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa v napadnutej časti. Niet totiž sporu o tom, že aj vedľajší účastník sa môže dať zastupovať advokátom a v prípade vzniku práva na náhradu trov konania mu v zásade treba priznať právo na to, aby sa mu nahradili všetky trovy, ktoré zaplatil vo vecnej súvislosti s bránením práva hlavného účastníka - odporkyne, na strane ktorej vystupuje. Bol teda naplnený zákonný predpoklad podľa § 146 ods. 2 veta prvá OSP a § 142 ods. 2 OSP na náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi. V danej veci navrhovateľ vzal svoj návrh na začatie konanie čiastočne späť až po tom, ako vstúpil do konania vedľajší účastník, a preto nie je možné uzavrieť, že účasť vedľajšieho účastníka v konaní bola nedôvodná a neúčelná. Súd prvého stupňa preto správne priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia, ktorých výšku určil v súlade s vyhláškou MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Trovy právneho zastúpenia boli reprezentované odmenou advokáta za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava právneho zastúpenia, písomné vyjadrenie vo veci samej) pri hodnote sporu 665,54 eura (331,94 eura, v ktorej časti vzal navrhovateľ svoj návrh späť a 333,60 eura, v ktorej časti bol návrh navrhovateľa zamietnutý) po 51,45 eura (§ 10 ods. 1 cit. vyhlášky) a náhradou hotových výdavkov 1 x 7,63 eura režijný paušál, 1 x 7,81 eura režijný paušál (§ 15a, 16 ods. 3 vyhlášky). Úhrnom tak trovy konania vedľajšieho účastníka na strane odporkyne predstavujú priznanú sumu 118,34 eura.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporkyne ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnej odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože odporkyňa a vedľajší účastník na strane odporkyne návrh na priznanie náhrady trov odvolacieho konania nepodali.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.